

Sygn. akt IV U 1831/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: stażysta Marta Bartusiak

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2014 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania E. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 11 października 2013 roku nr (...)

w sprawie E. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu E. B. emeryturę od dnia 01 września 2013 roku.

Sygn. akt IVU 1831/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 8 kwietnia 2014 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 11.10.2013 r. odmówił E. B. przyznania emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162 poz 1118 z zm), ponieważ nie spełnia warunków niezbędnych do ustalenia prawa do tego świadczenia, gdyż nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a tylko 4 lata, 5 miesięcy i 19 dni.

E. B. w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany i przyznania mu emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ w okresie od 24.10.1974 r. do 30.04.1992 r. pracował w (...) Zakładach (...) w N., gdzie pracował w dziale transportu wewnętrznego. Była to praca w warunkach szkodliwych. Sporne okoliczności chce udowodnić za pomocą świadków. Po uwzględnieniu tych okresów zatrudnienia legitymuje się ponad 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie w związku z niespełnieniem przez odwołującego przesłanek z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS z przyczyn podanych w uzasadnieniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. B. urodzony w dniu (...)r. ukończył 60 lat. Odwołujący legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 27 lat na dzień 01.01.1999 r. W dniu 09.09.2013 r. odwołujący wystąpił z

wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, ale wniósł o przekazanie zgromadzonych środków do budżetu państwa. Organ rentowy uznał odwołującemu okres 4 lat, 5 miesięcy i 19 dni pracy w szczególnych warunkach przypadających w okresie zatrudnienia: od 14.02.1970 do 15.02.1971 r., od 10.01.1972 r. do 30.07.1974 r., od 03.03.1997 r. do 13.05.1997 r., od 14.05.1997 r. do 14.11.1997 r., od 17.11.1997 r. do 31.12.1997 r. i od 06.05.1998 r. do 19.06.1998 r.

/dowód: wniosek z dnia 09.09.2013 r. –k. 1-4 ar czII/.

Odwołujący w okresie od 24.10.1974 r. do 30.04.1992 r. pracował w (...) Zakładach (...) w N. na stanowisku robotnika transportowego. Odwołujący pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako robotnik za i wyładunkowy zajmował się rozładunkiem i załadunkiem towarów wyprodukowanych na poszczególnych wydziałach, półproduktów i materiałów wykorzystywanych do produkcji tj. siarki, kwasów, chloru, celulozy, waty. Woził też towar jako kierowca wózka akumulatorowego na terenie zakładu z hali produkcyjnej na bocznicę kolejową i z boczniczy kolejowej przywożone produkty w razie potrzeby. Kiedy do zakładu przyjeżdżał ładunek wagonów kolejowych z siarką czy z wapnem albo celulozą to też je rozładowywał i rozwoził na wydział bielarni czy na wieżę kwasów. Jako suszarniowy pracował przez krótki okres około 2-3 miesięcy. Otrzymywał mleko jako dodatek za pracę w warunkach szkodliwych. Pracodawca ten obecnie nie istnieje.

/dowód: świadectwo pracy z dnia 31.05.1993 r. –k. 21 ar czII,

dokumentacja pracownicza –k. 24-48 ar czII,

świadectwo wykon. pracy w szczeg. war. –k. 9 ar czII,

zeznania świadka J. K. –k. 15v as,

zeznania świadka J. P. –k. 15-16 as,

zeznania świadka E. G. –k. 23 as,

zeznania odwołującego –k. 23-24 as/.

Sąd zaakceptował zeznania świadka J. K., E. G. i J. P. potwierdzające, że E. B. wykonywał w sposób ciągły i stale pracę w szczególnych warunkach w wymiarze pełnego etatu w (...) Zakładach (...) w N. na stanowisku robotnika za i wyładunkowego przez cały okres zatrudnienia u tego pracodawcy w okresie od 24.10.1974 r. do 30.04.1992 r. lub jako kierowca wózka akumulatorowego, którym przewoził wspomniane produkty i materiały za wyjątkiem okresu 2-3 miesięcy, kiedy pracował w tych zakładach jako suszarniowy. Kiedy wykonywał pracę jako kierowca wózka akumulatorowego to też przewoził produkty toksyczne, żrące czy szkodliwe dla zdrowia. Potwierdza tą okoliczność świadectwo pracy i świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, z którego wynika że odwołujący w trakcie zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Sąd w całości dał wiarę zeznaniom świadków, którzy pracowali z odwołującym w spornym okresie i potwierdzili rodzaj pracy wykonywanej przez odwołującego bowiem w sposób spójny i konsekwentny wskazywały, iż w tym okresie pracował w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operator ciężkiego sprzętu. Depozycje te potwierdzały dowody z dokumentów.

Także zeznania odwołującego Sąd uznał za wiarygodne, ponieważ były spójne konsekwentne i nie zawierały wewnętrznych sprzeczności. Depozycje te potwierdziły wypowiedzi świadków współpracowników odwołującego, że praca świadczona była w warunkach szkodliwych, a brak jest jakichkolwiek uzasadnionych podstaw, aby odmówić im właściwego dla nich waloru dowodowego. Wszystkie słuchane w sprawie osoby potwierdzały że odwołujący otrzymywał mleko w związku z wykonywaną pracą.

Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów, w szczególności zalegających w aktach rentowych, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości Sądu,

zarówno treść jak i forma dokumentów nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich jakie należałoby uwzględnić urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego w tym wynikającego z art. 244 i art.245 kpc.

Sąd rozważył, co następuje:

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie czy E. B. przysługuje prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy w warunkach szkodliwych.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei art. 32 ust.4 stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 z późn. zm.). Z §1 Rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. § 2 ust.1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. §4 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Kwestią sporną pomiędzy stronami było ustalenie, czy E. B. był zatrudniony w warunkach szczególnych w okresie zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w N. jako robotnik za i wyładunkowy skoro organ rentowy kwestionował tą okoliczność w oparciu o świadectwo pracy, zeznania świadków i zeznania odwołującego słuchanego w charakterze strony.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji. Natomiast w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49) określone zostały środki dowodowe, które powinny być dołączone do wniosku, stwierdzające okoliczności uzasadniające

przyznanie tego świadczenia (§ 4 ust. 3). W myśl § 21 ust. 1, 4 i 5 powołanego rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów, oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. W przypadku zaś ubiegania się pracownika o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty. Wyjątek od zasady ustalonej w powołanym przepisie jest zawarty w § 22 wymienionego rozporządzenia, który przewiduje, że okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy (por. także uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1985 r., III UZP 5/85).

Pogląd ten został rozwinięty w znowelizowanym art. 473 kpc, który stanowi, że w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron. W postępowaniu przed tymi sądami okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń mogą być udowodniane wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi (por. wyr. SN z dnia 02.02.1996 r. II URN 3/95 OSNP 1996/16/239). Skoro więc w niniejszej sprawie organ rentowy kwestionował wykonywania pracy w szczególnych warunkach w trakcie zatrudnienia w (...) Zakładach (...), zasadnym stało się ustalenie okoliczności w jakich odwołujący świadczył pracę w okresie od 24.10.1974 r. do 30.04.1992 r. na podstawie zeznań świadków, zeznań odwołującego oraz dowodów z dokumentów. W oparciu o nie Sąd ustalił, iż odwołujący był zatrudniony w (...) Zakładach (...) w N. od 24.10.1974 r. do 30.04.1992 r. jako robotnik za i wyładunkowy, kierowca wózka akumulatorowego i około 2-3 miesiące w suszarni. W tym okresie wykonywał prace na stanowisku robotnika za i wyładunkowego przenosząc bądź przewożąc gotowe materiały wyprodukowane w zakładzie na bocznicę kolejową i ładowaniu ich do wagonów oraz na rozładunku surowców do produkcji celulozy, samej celulozy i materiałów tj. np. wapno, siarka, kwasy, chlor w wymiarze pełnego etatu i stale. Prace magazynowe, załadunkowe, rozładunkowe, transport oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych - pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych w chemii a do takiej branży należy zaliczyć zakłady w N. są uznane za pracę w warunkach szczególnych zaliczoną zgodnie z wykazem A dział IV pkt. 40 będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, do prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Po uwzględnieniu tych okresów odwołujący legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szkodliwych określonych w wykazie A w wymiarze co najmniej 15 lat.

Biorąc powyższe ustalenia pod uwagę odwołujący spełnia przesłanki do przyznania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach, wynikające z treści art. 32 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a w szczególności § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. nr 8, poz. 43 z póź. zm.) E. B. osiągnął bowiem wiek 60 lat ((...) r.), posiada wymagany okres zatrudnienia (ponad 27 letni okres składkowy i nieskładkowy), a przede wszystkim spełnia kwestionowaną dotąd przez organ rentowy przesłankę w postaci co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, ponieważ po uznaniu mu spornych okresów pracy w warunkach szczególnych tj. od 24.10.1974 r. do 30.04.1992 r., kiedy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako robotnik za i wyładunkowy, kierowca wózka akumulatorowego i suszarniowy legitymuje się ponad 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Odwołujący we wrześniu 2013 r. wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury i dlatego też na podstawie art. 129 ust. 1 powołanej ustawy Sąd od dnia 01.09.2013 r. przyznał mu prawo do emerytury.

Mając na względzie powyższe orzeczono na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego i art.477¹⁴ §2 kpc.